

Wesýet / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Wesýet / satiriki hekaýa WESÝET

Bu edähet mende indi däbe öwrülipdi. Her gün günorta naharyndan soñ edaralarymyzyň gapdalyndaly çar baglykda iň bolmanda on-on baş minut gezelенç etmesem, walla, bir zadym kem ýaly bolup dur. Edil çöregiki gury iýen ýaly bolýan. Eliňi arkaňa tutan bolup içini gepledip ýörmekligiň meniň üçin-ä aýratyn lezzeti bar. Birhili göwnüň açylýar, iýeniň siňyär. İşe bolan höwesiňem artýar. Sizden gizläp oturmaýyn, şeýle pursatlarda käte özümin-ä joşaýmajygymam bar. Goşgujyk çyrşaýan, diwar gazeti üçin.

Ine, bu günem seýrana çykdym. Bi, skladlars gelip, şo ýerdenem dargaýan delje harytlardan-a hakymyzy alyp bilemezok, kislorod paýymyzy bir ile gidermäli. Lakga balyk ýaly agzymy giňden açyp howadan sordum. Gök gyrtışlygyň içi bilen uzalyp gidýän ýodajyk ýüplük ýaly söklenip şol uzap gidip otyr. Ep-esli ýöräpdirin. Be, goýry kölegedäki oturgyjyň «myhmany» bu gün üýtgapdir-le. Hemiše goşa gumry ýalyjak bolup aşyk-magşuklar oturýardy. Hon-ha onuň üstünde bir-ä süýnüp ýatyr. Içgilimikä, işigaýdan. Gowusy, adyny tutmazlyk. Görmedik bolup geçibereýin. Be, meniň şu edýän işim adamkärçilihe sygýarmyka, gaty rahat bolaýmasyn. Birden ýaraman ýykylyp ýatan bolsa näbileýin. Gitdim bir iňkise. Dogrudan hem üst-baş-a alkaşyňka meňzänok. Töwereginde boşap ýatan çüýşe-püýşe-de ýok. Has golaýragyna bardym, dähedem-dessem edip. Ol adamyň ýüzi on ýuwlan esgi ýaly juw-akdy. Ardynjyran boldum. Eger-eger gymyldanogam. Biri urup, süýndürip gidiberdimikä. Baryp, yralap gördüm. Uzyn-uzyn iňledi, bir zat diýjek boldy, dili diýenini etmedi. Ýok, bu bendä bir zat bolupdyr. Kömek etmeli. Dadyna ýetişmeli. Ylgap golaýdaky telefon awtomatdan «Tiz kömege» til etdim.

- Tizräjik ýetişeweriň, bir görgüli amanadyny tabşyrjak bolýa...
- Onda-munda ýykylyşyp ýatan alkaş gyt däl. Milisiýa jaň ediň.

Eger şolar içgili däldigine güwä geçseler, biz onsoñ barjak bolarys.

Eý, toba! Bu nähili düzgün boldugy. Ikirjiňlenip durkam, milisiýanyň başyny agyrtdym.

– Agam, çaltrajyk gelmeseňiz-ä...

– Nähe, uruşýalarmy?

– Ýok.

– Onda entek uruşsynlar, ýogsam baranymyzyň peýdasy ýok. Serewno zat edip bolmaz.

Nähili boldy-aý bi. Ýylanya ýörän ýaly boldum-la. Ugran ugrum gapyşdy durdy. Ya taksä basyp özüm äkidäýsemmikäm, keselhanalaryň birine. Beýtsemem, yzynyň süýregi köp bolaýmasa. Ýok, atylan ok daşdan gaýtmaly däldir. Ölümىň öýünde ýaňky milisionere ýagdaýy düşündirdim. Köp wagt geçmäňkä geldiler şakyrdasyp. Keltejik biri iki elini jübüsine sokdy-da, gopbamsylyk bilen gürledi.

– Koneçno, pýan. Oklaň maşynyň içine.

Direnişip duran milisionerler başlygynyň bir zat diýerine mähetdel ýaly, ýaňky görgülini germesatan edip ugradylar. Zordan ellerinden aldym. Aýagy my diräp duramsoñ, ahyry wraç çagyrdylar. Sagadyma seretdim. O-ho-how, işe barmaly. Eñeýin.

– Ýok, ýaşuly, biz seni goýberip bilmeris. Düşündiriş ýazmaly bolarsyň. Biz muňa ýörite delo açmaly. Düşnüklimi?! – diýip, ýaňky keltejik boýly öňüme böwet boldy.

– A-how, inim, o nämäň düşündirişi. Men-ä o bendäň çagasyny tanamok, zat edemok. Bolan zatlaň hemmesini ýaňy size gürrün berdim ahyrym, başga aýdyp biljek zadym ýok, on sutka şu ýerde oturamda-da. Onsoňam men işe howlugýan, başlygymyz gatt hyrsyz, ol meň derimi soýar...

Olar bilen oýnuň deň gelýämi. Sähel gaňyrşyna gaýtsaň, eliňi arkaňa daňjaklar. Onýanca doktorym gelip yetişdi.

Iki maşyn bolup gitdik sürlenişip, keselhana. O görgüliň şo özünü bilmän ýatyşy. Alyp galdylar. İşe, gelibem, birhili zat bilen wejim bolmady. Agşam ýatamda-sa göz öňüme geldi durdy, bende.

Ertesi irden başlykdan rugsat alyp, keselhana gitdim. Nobatçy wraç meni görenden başyny ýaýkady-da:

– Enteg-ä özüne gelenok. Göräýmäge görgüliň kem ýerem ýok ýaly, analizleri oňat. Ahyry alaç tapmamyzsoň professor çagyrdyk – diýip, haladynyň synyny kakyşdyrdy.

Lapym keç bolup yzyma gaýtdym. Analizleri oňat bolsa, kem ýerem ýok bolsa, näme bolup biler? Ýokarkyň özi gowusyny etsin, her hili kesel bar-ow.

Giç öylänler işden çykyp, bazara bardym. Delje zatlardan onymuny alyşdyryp, ýene-de keselhana tarap ugradym. Belki, özüne gelendir. Onuň haçankы açlygy. Ýogsa-da professor näme diýdikä? Wah, o görgüliniň kimdiginem bilip bolanok, ýanyň dokumentsız gezmeli däl-aý. Nirede, näme boljagyny bilip bolanok. Häzir hossarlary yzynda yzzan-da-çuwandyr. Ynsan balasy şeýle güne düşmäwersin.

– Syrkawyñyz-a dil açdy – diýip, nobatçy wraç meni begendirdi.

– Yöne onuň häzirlıkçe bar aýdýan sözi bir söz. «Kitap»... «kitap» diýip gygyryp ýatyr. Düzeler, gaýgy etmäň. Oňa seredýän professor gaty güýcli adam...

Men elten zatlarymy goýuşdyrdym-da, gaýdysyn düýnki ýere sowuldym. Ine, şol oturgyjyň aşagynda bir kitap ýatan eken. Garbap aldym. Juda galyň kitap, kerpiç ýaly. Ony sumkama saldym-da, eňdim yzyma.

– Buşluk, syrkawyň saýrap başlady – diýip, hälki wraç meni gujaklady.

Iň uly doktordan rugsat alyp, onuň ýanyна bardym. Salamlaşdyk, tanyşdyk. Bolup geçen zatlary oňa gürrüň berdim. Ol uludan demini aldy-da:

– Sag bol, gardaş. Doganlyk kömegini etdiň. Paýtagta komandirowka gelipdim. Biziň illere, Lebap boýuna barsaň, gözümiň üstünde ýeriň bar – diýip hamsykdy.

Gürrüñimiziň arasynda onuň näme keseliniň bardygyny, nämeden ejir çekýändigini soradym.

– Wah, dogan jan, ýyldyza toýnak salýadym. Kitap magazinine baryp, ho, Girdenekow diýilýän ýazyjynyň «Çatrykdaky çaknyşyk» diýen romanyny aldym. Ýeser ýaly, salkynjak saýada okamaga oturdym... – Ol ýene-de hyk-çok edip başlady.

Men gorkdum. Kitabynyň tapylandygyny aýtjak boldum. Sumkama ýapyşanymam şoldy welin, ol gürrüñini dowam etdirdi.

– Ine, meň başyma ýeten şo kitap boldy. Zaýalanan zat içseň içiňi zäherleýä, ruhy iýmitiň zaýasy welin, aňyňy zäherleýä. Okajak zadyňzy seljereweriň, gardaş – diýip, ol ýalbaryp diýen ýaly wesýet etdi.

Hoşlaşyp çykyp gaýtdym. Ýolda ýaňky kerpiç ýaly galyň romanyň tiražyna seretdim. Baý-baý-ow, men-ä aýtmaga-da çekinýän, ýene-de näçe adam ol eser bilen başa-baş söweše girmeli. Üstünlük hemrañyz bolsun, gadyrly okyjylar!

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar